

Mål – meningsfull fritid för alla kommuninvånare

Slutsatser efter fördelning av halltider för föreningar
inomhussäsongen 2026/2027

Bakgrund

Varje år lämnar kommunens föreningar in önskemål om träningstider inför inomhussäsongen. Föreningarna kan önska tider i sex kommunala anläggningar, som i huvudsak består av tre sporthallar och tre gymnastiksalar. Anläggningarna kan bokas 16.00–22.00 måndag till fredag och 08.00–22.00 lördag och söndag.

Det är viktigt att skilja mellan att det finns lediga timmar i någon av kommunens lokaler och att det finns tillräcklig kapacitet för den verksamhet som efterfrågar tider. För många föreningar är lokalen en avgörande del av förutsättningarna för att kunna bedriva verksamheten. Därför behöver behovet bedömas utifrån rätt verksamhet i rätt typ av anläggning.

Sporthallar och gymnastiksalar är inte likvärdiga

En sporthall är utformad för inomhusidrott och har förutsättningar som bland annat kan handla om planstorlek, golv, takhöjd, förråd och relevant utrustning. Vissa idrotter kräver en fullstor plan på 20 × 40 meter, medan andra är beroende av andra egenskaper som i praktiken bara finns i sporthallar.

Gymnastiksalar ligger generellt i anslutning till skolor och är i första hand byggda för skolans verksamhet. De kan i vissa fall användas av föreningslivet, men kan endast i begränsad omfattning ersätta en sporthall. En ledig tid i en gymnastiksal är därför inte automatiskt en lösning på en efterfrågad sporthallstid.

Kommunens tre bokningsbara sporthallar är Örnahallen, Unnaryds sporthall och Gamla Hallen. De tre gymnastiksalarna är Torups gymnastiksal, Kinnareds gymnastiksal och Unnaryds gymnastiksal.

Årets ansökningar

I år har 13 föreningar lämnat in ansökningar om totalt 86 träningstider. Önskemålen är fördelade så här:

Anläggning	Antal Träningstider	Total tid (tim:min)
Örnahallen	30	41:30
Gamla Hallen	23	26:30
Unnaryds Sporthall	8	10:00
Torups Gymnastiksal	25	29:45
Unnaryds Gymnastiksal	0	00:00
Kinnareds Gymnastiksal	0	00:00
Totalt	86	107:45

Cirka två tredjedelar av önskemålen avser barn- och ungdomsverksamhet. Ansökningarna visar en tydlig koncentration till måndag–torsdag mellan klockan 17.00 och 20.00. Det är under dessa tider som nästan alla krockar mellan föreningarnas önskemål uppstår.

Det är rimligt att dessa tider är särskilt attraktiva eftersom skola, arbete och transporter gör dem användbara för barn och familjer. Tider före klockan 17.00 är generellt mindre efterfrågade, eftersom ledare, föräldrar och barn ofta har svårt att hinna till träning som börjar redan klockan 16.00. Tider efter klockan 20.00 används och efterfrågas i större utsträckning av senior- och vuxenverksamhet.

Nuläge

Om årets samtliga ansökningar jämförs med det totala antalet bokningsbara timmar i kommunens anläggningar finns ett överskott av lediga tider. Den bilden blir dock missvisande när hänsyn tas till anläggningarnas faktiska användbarhet.

Att det finns lediga tider i vissa gymnastiksalar innebär inte att kommunen har tillräcklig kapacitet. För många föreningar går det inte att ersätta en sporthall med en gymnastiksal, eftersom verksamheten kräver fullstor plan, rätt golv, tillräcklig takhöjd, förråd, utrustning eller annan specifik utformning. Det är alltså inte antalet lediga timmar i sig som avgör kapaciteten, utan om den lediga tiden finns i en anläggning som faktiskt kan användas för den efterfrågade verksamheten.

Den tydligaste bristen finns i sporthallarna – särskilt 17.00–21.00

Årets ansökningar visar att kommunen har ett underskott av tillgängliga tider i sporthallarna under de tider då efterfrågan är som störst. Framför allt gäller detta måndag–torsdag mellan klockan 17.00 och 21.00 och i centralorten.

Tydligaste exemplet är Örnahallen. Måndag–torsdag mellan 17.00 och 20.00 har föreningarna lämnat önskemål om sammanlagt 25 timmars träningstid för barn och ungdomar. Det finns endast 12 timmar att fördela. Därmed saknas 13 timmar för ungdomsverksamhet som efterfrågas just i den anläggning och under de tider som är mest användbara. 13 timmar motsvarar beläggningen i en ny sporthall utifrån ovanstående intervall vad gäller dag och tid.

De saknade timmarna behöver i stället förläggas till en annan anläggning, annan ort, annan veckodag eller ett annat klockslag. För föreningarna är detta inte en neutral omfördelning. När verksamhet flyttas från rätt anläggning eller rätt tid kan det leda till sämre deltagande och göra det svårare att behålla och rekrytera ledare och tränare. Underlaget pekar på att de 13 timmar som saknas i Örnahallen motsvarar kapaciteten i en ny fullstor hall.

Lediga gymnastiksalar löser inte underskottet

Det är därför viktigt att kommunens kapacitet inte bedöms genom att enbart räkna samman alla lediga timmar. Ett sådant sätt att mäta riskerar att dölja den faktiska bristen på sporthallstider.

Lediga gymnastiksalar kan vara värdefulla och användbara för vissa verksamheter. De kan däremot inte användas som argument för att kommunen har tillräcklig kapacitet för exempelvis handboll, innebandy, futsal, större volleybollträningar eller verksamheter som kräver omfattande utrustning. För dessa föreningar är den relevanta frågan om det finns ledig tid i en ändamålsenlig sporthall.

Kapacitet behöver därför bedömas utifrån principen: rätt verksamhet behöver rätt anläggning. På samma sätt behöver hänsyn tas till geografiska förutsättningar. För flera föreningar och familjer kan ett byte av ort innebära orimliga transporter för barn, ledare och vårdnadshavare.

Framtida behov – efterfrågan kommer att öka

Behovet av sporthallstider bör inte enbart bedömas utifrån årets ansökningar. Föreningslivet är föränderligt och flera av de föreningar som i dag efterfrågar tider i sporthallarna växer. Det finns föreningar med kö till sin verksamhet som skulle kunna starta fler grupper om det fanns mer tillgänglig tid i sporthallarna.

Det finns också nystartade föreningar som, utöver det arbete som följer med att bygga upp en ny verksamhet, redan behöver konkurrera om tillräckligt ändamålsenliga tider. Bristen på sporthallstider riskerar därmed att bli ett hinder för föreningarnas möjlighet att växa redan innan deras verksamhet har nått sin fulla potential.

I dag finns endast två föreningar med seniorlag i seriespel. Samtidigt är indikationen från föreningarna tydlig: dagens barn- och ungdomsgrupper växer och kommer inom några år att kunna ge underlag för fler seniorlag och mer seniorverksamhet. Det innebär att efterfrågan på träningstider sannolikt kommer att öka ytterligare.

Det framtida behovet handlar därför inte bara om att lösa dagens krockar. Kommunen behöver också skapa marginal för ett växande föreningsliv. Om kapaciteten inte utvecklas finns en risk att föreningar tvingas säga nej till nya deltagare, flytta verksamhet eller begränsa antalet grupper. På längre sikt kan detta påverka kommunens attraktionskraft för barnfamiljer och försämra föreningslivets möjligheter att utvecklas.

Vad behöver kommunen planera för?

Utifrån årets ansökningar och den utveckling som föreningarna beskriver finns ett tydligt behov av att fokusera på sporthallskapacitet, snarare än på det totala antalet lediga timmar i alla anläggningar. Planeringen framåt bör särskilt beakta följande:

- ökad tillgång till sporthallstider måndag–torsdag, framför allt mellan 17.00 och 21.00
- att lediga tider i gymnastiksalen inte räknas som fullgod ersättning för efterfrågade sporthallstider när verksamheten kräver en sporthall,
- att kapacitetsbedömningen utgår från anläggningens funktion, utrustning och geografiska läge – inte bara från antalet bokningsbara timmar,
- att framtida tillväxt i barn- och ungdomsverksamheten vägs in redan i planeringen,
- att den förväntade utvecklingen av seniorverksamhet och fler lag beaktas, samt
- att kommunen skapar tillräcklig kapacitet för att föreningslivet ska kunna växa utan att deltagare, ledare och familjer behöver möta orimliga transport- eller tidskrav.

Sammanfattande bedömning

Det finns lediga tider i kommunens anläggningar, men det innebär inte att det finns tillräcklig kapacitet för föreningslivet. Den centrala bristen gäller ändamålsenliga tider i sporthallar, särskilt måndag–torsdag under den tid då barn- och ungdomsverksamheten har störst möjlighet att delta, ungefär 17.00–21.00.

Årets ansökningar visar redan ett konkret underskott. I Örnahallen efterfrågas exempelvis 25 timmar för barn- och ungdomsverksamhet under måndag–torsdag 17.00–20.00, medan endast 12 timmar finns att fördela. Det innebär ett underskott på 13 timmar i just den anläggning och under de tider där behovet är som störst.

Samtidigt växer flera föreningar och vissa har redan kö till sina verksamheter. Dagens barn- och ungdomsgrupper förväntas dessutom kunna ge upphov till fler seniorlag och ytterligare efterfrågan på tider framöver. Behovet av sporthallskapacitet kommer därför sannolikt att öka.

För att stödja kommunens mål om en meningsfull fritid för alla kommuninvånare behöver kapaciteten i sporthallarna anpassas både till dagens faktiska behov och till den förväntade

utvecklingen. Frågan är således inte hur många lediga timmar kommunen har, utan om kommunen har tillräckligt många lediga timmar i rätt typ av anläggning, på rätt tider och på rätt plats.